

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

CARTA UNIVERSITARĂ

a Academiei de Administrare Publică

*Aprobată de Senatul Academiei
de Administrare Publică la 09 iunie 2015,*

*Modificată prin Hotărârea Senatului
nr. 4/12 din 02.03.2021*

Avizată de Ministerul Educației la 14 mai 2015
Avizată modificarea cartei Universitare de MECC la 21 mai 2021

mun. Chișinău

CUPRINS

	Preambul	
I.	Dispoziții generale	4
II.	Misiune, obiective, priorități, principii.....	4
III.	Autonomie universitară	7
IV.	Structura Academiei	10
V.	Conducerea Academiei	10
VI.	Organizarea procesului de studii.....	16
VII.	Procesul de dezvoltare profesională a personalului.....	17
VIII.	Activitatea de cercetare științifică.....	17
IX.	Colaborarea internațională	18
X.	Activitatea economică și financiară	19
XI.	Patrimoniul Academiei	19
XII.	Activitățile sociale, relațiile cu piața muncii și mediul socio-cultural.....	20
XIII.	Personalul Academiei	21
XIV.	Studentii și audienții Academiei.....	21
XV.	Asigurarea calității	22
XVI.	Norme de etică și deontologie profesională	22
XVII	Dispoziții finale	24

Preambul

Academia de Administrare Publică a fost fondată prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 73 din 21 mai 1993, care a stabilit scopul instituției - „*crearea unui sistem de stat de pregătire și perfecționare a cadrelor pentru organele administrației de stat și de autoadministrare locală.*” Experiența acumulată de Academie pe parcursul acestor ani confirmă oportunitatea deciziei adoptate, ea fiind completată prin:

- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 468 din 22 aprilie 1998, conform căreia se modifică denumirea instituției din Academia de Studii în Domeniul Administrării Publice în Academia de Administrare Publică pe lângă Guvernul Republicii Moldova și *se aprobă noul său statut, care determina rolul și locul deosebit al Academiei ca centru de pregătire și perfecționare a personalului, de creare și de dezvoltare a bazei tehnico-științifice pentru administrația publică;*
- *Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1113-III din 12 februarie 2003, conform căruia Academia de Administrare Publică pe lângă Guvernul Republicii Moldova a fost reorganizată în Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova, care își desfășoară activitatea în calitate de centru național de promovare a politicii de stat în domeniul administrației publice, de instruire a personalului din serviciul public și de asigurare științifică și metodică a activității autorităților publice;*
- *Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 951-VII din 13 ianuarie 2014 privind reorganizarea Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova și Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 225 din 26 martie 2014, conform cărora a fost aprobat noul Statut al Academiei, iar fondator al Academiei devine Guvernul Republicii Moldova;*
- ***Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. nr. 595 din 31.07.2020 privind reorganizarea prin fuziune (absorbție) a unor instituții superioare de învățământ, conform căreia Academia de Administrare Publică a fuzionat prin absorbție cu Institutul de Relații Internaționale din Moldova, devenind succesor de drept a procesului educațional realizat la ciclul II, studii superioare de master și ciclul III, studii de doctorat;***
- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 577 din 24 mai 2007, prin care studiile postuniversitare din cadrul Academiei au fost reorganizate în studii superioare de masterat, iar diplomele, eliberate de Academie până în anul 2007 inclusiv, au fost substituite cu diplome de master;
- Hotărârea Colegiului Ministerului Educației și Tineretului nr. 262 din 09 decembrie 2004, prin care Academia a fost acreditată ca instituție de învățământ superior de stat la 3 specialități (Administrație publică, Management și Relații internaționale), cu eliberarea certificatului de acreditare, seria AU, nr. 000015;
- Hotărârea Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare (CNAA), nr. AC-01/3-3, din 21 mai 2009, conform căreia Academia a fost acreditată științific la profilul de cercetare

„Suport științific și metodologic în edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice”, cu eliberarea certificatului de acreditare, seria P, nr. 033;

- Hotărârea Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare nr. AC-1/3, din 11 aprilie 2014, prin care Academia de Administrare Publică a fost reacreditată la profilul de cercetare ”Suport științific în modernizarea administrației publice din Republica Moldova”, cu acordarea calificativului ”Organizație competitivă pe plan internațional (Categorie B)”, certificatul de acreditare seria P, nr. 065;
- Hotărârea Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de Științe a Moldovei din 18 iunie 2014, prin care Academia a fost certificată în calitate de membru de profil al Academiei de Științe a Moldovei.

Academia și-a modificat structura sa organizatorică în funcție de cerințele înaintate față de realizarea atribuțiilor instituției, cele mai importante modificări fiind efectuate în anii 2003 și 2014.

Academia se identifică prin: denumire, stemă, drapel, imn.

Ziua Academiei este sărbătorită anual la 21 mai, când au loc manifestări științifice și culturale, sub genericul Zilele Academiei de Administrare Publică.

Sediul Academiei este la adresa: str. Ialoveni 100, mun. Chișinău, MD 2070.

I. Dispoziții generale

1.1. Academia de Administrare Publică (în continuare Academia) este o instituție de învățământ superior de stat, care are misiunea de formare a specialiștilor de înaltă calificare (studii superioare de master și studii superioare de doctorat – ciclurile II și III), de dezvoltare profesională continuă a personalului din serviciul public și de asigurare științifico-metodică a activității autorităților publice.

1.2. Academia își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu legislația cu privire la educație, cercetare, serviciul public, alte acte normative, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, Statutul Academiei și prezenta Cartă.

1.3. Fondator al Academiei este Guvernul Republicii Moldova prin intermediul Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, care exercită controlul privind corespunderea activității Academiei misiunii și atribuțiilor acesteia.

1.4. Academia este persoană juridică, de drept public, dispune de bilanț contabil, conturi proprii bancare, are antet și șampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova.

II. Misiune, obiective, priorități, principii

2.1. Misiune

Academia are misiunea de formare a specialiștilor de înaltă calificare prin studiile superioare de master și doctorat, capabili și responsabili, înzestrați cu gândire analitică, cu abilități de leadership, de înțelegere a problematicii managementului social și modernizării continue a administrației publice.

Academia participă la edificarea societății bazate pe cunoaștere prin activitatea de dezvoltare profesională continuă a personalului din serviciul public și de asigurare științifico-metodică a activității autorităților publice.

Instituția contribuie la dezvoltarea științei administrației prin efectuarea de cercetări științifice în domeniul teoriei și practicii administrației publice, în vederea creării unui suport științific pentru desfășurarea reformei administrației publice, elaborării de noi forme și metode de administrare, care să asigure eficiența activității autorităților publice.

Academia este lider național în oferirea serviciilor educaționale și de perfecționare continuă pentru funcționarii publici, în vederea sporirii cunoștințelor și abilităților acestora și, respectiv, îmbunătățirea actului de Guvernare.

2.2. Obiective

- a) contribuirea la promovarea politicii de stat în domeniul administrației publice;
- b) instruirea la studii superioare de master (ciclul II), studii superioare de doctorat (ciclul III);
- c) pregătirea cadrelor științifice prin programe postdoctorale;
- d) dezvoltarea profesională a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice și a persoanelor juridice de drept privat;
- e) asigurarea calității procesului de învățământ superior și a serviciilor educaționale prestate;
- f) elaborarea și realizarea programelor de formare inițială și dezvoltare profesională a personalului pentru/din autoritățile publice;
- g) organizarea și efectuarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative prioritare în domeniul administrației publice și a procesului de instruire a viitorilor funcționari publici;
- h) oferirea de asistență metodologică, științifică și informațională autorităților publice;
- i) acordarea serviciilor tehnico-științifice și consultative ministerelor, altor autorități administrative centrale, autorităților publice locale și agenților economici, precum și persoanelor particulare.

2.3. Priorități

Academia își asumă rolul de a contribui la consolidarea capacităților instituționale, prin stabilirea următoarelor priorități:

- a) asigurarea calității studiilor superioare de master și doctorat (ciclul II și III), inclusiv prin dezvoltarea unor criterii și standarde proprii și prin asumarea responsabilității de către întreaga comunitate academică;
- b) promovarea mobilității studenților și cadrelor didactice, prin proiecte proprii și prin proiecte ale Uniunii Europene, în scopul realizării parteneriatului eficient cu studenții și sporirea calității procesului de instruire;
- c) actualizarea continuă a procesului de dezvoltare profesională a personalului din serviciul public prin studierea necesităților de instruire a acestuia și satisfacerea solicitărilor educaționale, reieșind din evoluția structurală și funcțională a administrației publice;
- d) diversificarea cercetărilor științifice în domeniul administrației publice și adaptarea lor continuă la solicitările practicii administrative aflate în permanentă dezvoltare;

- e) asigurarea cunoașterii și dezvoltării durabile, prin contribuția comunității academice la dezvoltarea parteneriatelor cu universități, instituții de cercetare și alte instituții similare de profil din țară și din străinătate;
- f) orientarea politicilor educaționale, implementate în cadrul Academiei, spre performanță, prin efortul continuu al comunității academice, decizii echilibrate și transparente, evaluare sistematică, management responsabil și respectarea democrației academice.

2.4. Principii de organizare și funcționare

Academia își organizează și desfășoară activitatea în baza următoarelor principii:

- a) **autonomie.** Autonomia universitară este garantată de Codul educației, vizează domeniile conducerii, structurării și funcționării Academiei, activități didactice și de cercetare științifică și se referă la ideile, acțiunile, competențele decizionale în spațiul comunității academice;
- b) **exelență.** Excelența reprezintă un principiu transversal pentru toate activitățile din Academie, mobilizează comunitatea academică la activitate eficientă și performantă, pentru a deține un loc de frunte în competiția universitară;
- c) **libertatea academică** înseamnă libertatea de expresie în procesul predării, cercetării și învățării și privește următoarele aspecte: alegerea temelor și metodelor de studiu și de cercetare, interpretarea, publicarea și transferul rezultatelor cercetării, exprimarea liberă a opiniilor, în condițiile respectării eticii universitare, participarea la activitățile de educație și de cercetare, la organizarea și coordonarea acestora, alegerea liberă a cursurilor și specializărilor de către studenți;
- d) **accesul liber și egal** se referă la relația persoanelor cu activitățile și bunurile Academiei. Toate persoanele care îndeplinesc criteriile și standardele stabilite de Academie au acces la programele de studii, programele de cercetare, acțiunile culturale, resursele financiare, resursele materiale și serviciile auxiliare, fără nicio discriminare de sex, vârstă, rasă, etnie, religie sau opțiune politică;
- e) **neutralitate și imparțialitate.** Academia are o poziție neutră și imparțială, nu creează și nu participă în acțiuni care ar putea implica un conflict de interese;
- f) **competitivitate.** Academia este o instituție de învățământ competitivă pe piața educațională a Republicii Moldova, răspunzând adecvat la noile provocări din sistemul educațional și din administrația publică;
- g) **profesionalism.** Academia are o echipă care este conștientă de rolul său în societate, cu toate competențele profesionale, calitățile personale și dedicația necesară;
- h) **transparență.** Activitățile desfășurate în Academie sunt transparente, pentru a putea fi evaluate de comunitatea instituției și societate. Acest lucru se face prin intermediul site-ului Academiei și al mijloacelor de comunicare;
- i) **echilibru și buna comunicare.** În Academie se practică o comunicare colegială între conducerea Academiei și comunitatea instituției, se încurajează o atmosferă de încredere în cadrul comunității academice, stimulând discuții și dezbateri utile pentru activitatea de instruire și cercetare;

- j) **orientare spre beneficiari.** Academia răspunde necesităților de instruire și dezvoltare profesională a beneficiarilor, își tratează beneficiarii cu respect, manifestă deschidere și dorință de a perfecționa continuu metodele și tehnicile didactice;
- k) **evitarea conflictelor de interese.** Pe lângă mecanismele legale care reglementează conflictele de interese, în Academie se promovează mecanisme suplimentare și echilibrate, menite să elimine posibilele conflicte de interese, prin implicarea factorilor observaționali și decizionali din instituție și din afara ei;
- l) **răspunderea publică** obligă Academia să respecte legislația în vigoare și politicile naționale și europene în domeniul educației și cercetării, să aplice reglementările privind asigurarea și evaluarea calității, să asigure transparența deciziilor și activităților sale, să asigure un management eficient în utilizarea resurselor, să respecte libertatea academică a personalului didactic, didactic-auxiliar și de cercetare, precum și drepturile și libertățile studenților și audienților.

III. Autonomia universitară

3.1. Academia activează în condiții de autonomie universitară și libertate academică, cu buget propriu, în conformitate cu legislația în vigoare.

3.2. Academia dispune de **autonomie universitară**, manifestată prin:

- *autonomie instituțională;*
- *autonomie organizatorică;*
- *autonomie administrativă;*
- *autonomie financiară;*
- *autonomie didactică;*
- *autonomie în cercetare științifică.*

3.2.1. **Autonomia instituțională** se realizează prin:

- elaborarea, adoptarea și implementarea propriei strategii de dezvoltare structurală, funcțională și organizatorică, precum și determinarea instrumentelor și structurilor necesare îndeplinirii acestei strategii;
- realizarea prevederilor prezentei Carte prin hotărâri, regulamente, instrucțiuni aprobate de Senatul Academiei, cu stricta respectare a prevederilor cadrului legislativ în vigoare;
- asigurarea ordinii și disciplinei în spațiul academic;
- stabilirea relațiilor de colaborare cu diverse instituții de învățământ și științifice, centre și organizații din țară și din străinătate;
- crearea unităților și subdiviziunilor de cercetare-inovare, dezvoltare, proiectare, prestări de servicii și activității de producție;
- rezolvarea problemelor sociale ale studenților, audienților și personalului;
- înființarea uniunii de persoane juridice și asociații profesionale, conform legii.

3.2.2. **Autonomia organizatorică** se realizează prin:

- constituirea, modificarea și desființarea structurilor interne prin care funcționează comunitatea academică;

- definirea sistemului de relații între structurile funcționale, prin organigrama Academiei;

- reglementarea condițiilor și procedurilor de desemnare/alegere și revocare în și din funcțiile de conducere, precum și drepturile și obligațiile ce revin membrilor organismelor de conducere;

- reglementarea condițiilor și procedurilor de selectare, promovare, motivare și sancționare a membrilor comunității academice;

- inițierea și realizarea reglementărilor pentru orice aspecte structurale, funcționale sau organizatorice, cu respectarea prevederilor Statutului Academiei și prezentei Carte;

- constituirea, participarea, modificarea sau desființarea structurilor de cooperare, realizate cu entități de drept public sau privat, la nivel local, regional, național și internațional, stabilind și modalitățile de organizare și funcționare a acestor structuri.

3.2.3. Autonomia administrativă se realizează prin:

- reglementarea ordinii și disciplinei în spațiul academic și în cadrul comunității academice;

- reglementarea modului de utilizare a spațiului academic, astfel încât acesta să răspundă exigențelor de calitate cerute de Cadrul Național al Calificărilor.;

- asigurarea protecției în spațiul academic tuturor membrilor comunității academice;

- utilizarea patrimoniului și resurselor financiare proprii în asocieri permise de lege, care au menirea de a spori competitivitatea și eficiența proceselor didactice și științifice;

3.2.4. Autonomia financiară se realizează prin:

- gestionarea eficientă a mijloacelor bănești și a patrimoniului, dezvoltarea, fortificarea și dotarea instituției;

- gestionarea mijloacelor financiare, inclusiv a celor alocate din bugetul de stat, prin conturi bancare proprii;

- gestionarea mijloacelor financiare din diverse surse și a patrimoniului în conformitate cu Planul de Dezvoltare Strategică a Academiei și în modul stabilit de legislația în vigoare;

- plasarea la depozit bancar a soldului de mijloace disponibil în contul bancar, realizat supra deviz, cu excepția granturilor externe;

- stabilirea cuantumului taxelor de studii, de cazare în cămin, precum și pentru serviciile prestate și lucrările executate contra plată, conform prevederilor cadrului legislativ;

- acordarea burselor de studii și de cercetare;

- elaborarea și aprobarea bugetului;

- atragerea resurselor financiare prin participarea la proiecte de cercetare, investiționale în baza cooperării cu diverși parteneri naționali și internaționali, inclusiv parteneriatul public-privat;

- raportarea datelor evidenței contabile și statistice de activitate instituțională în modul stabilit de legislație.

3.2.5. **Autonomia didactică** se realizează prin:

- organizarea, desfășurarea și perfecționarea procesului de învățămînt, în conformitate cu cadrul legislativ în vigoare;
- înaintarea spre autorizare/acreditare și gestionare a programelor de studii pentru ciclurile de studii superioare de master și doctorat, realizate în cadrul Academiei, în conformitate cu strategia instituțională proprie și cu respectarea standardelor educaționale;
- stabilirea specializărilor, înființarea și organizarea, în condițiile legii, a programelor de studii superioare, inclusiv cu dublă specializare sau dublă diplomă;
- inițierea Programelor de master, solicitate de piața muncii și dreptul de a le realiza în parteneriat cu entități de drept public sau privat din țară și din străinătate;
- elaborarea planurilor de studii și a programelor analitice în conformitate cu standardele educaționale de stat;
- selectarea și promovarea cadrelor didactice și altor categorii de personal;
- stabilirea strategiilor de predare și obiectivelor didactice, în conformitate cu cerințele asigurării calității;
- stabilirea standardelor și criteriilor de evaluare a activității didactice;
- organizarea activităților de instruire continuă a cadrelor didactice;
- elaborarea criteriilor de admitere la programele de studii oferite și organizarea admiterii candidaților la studii;
- normarea activității didactice și științifice a personalului și aprobarea statelor de funcții, în conformitate cu legislația în vigoare;
- participarea la programele internaționale cu caracter educațional, organizate de Uniunea Europeană sau de alte structuri.

3.2.6. **Autonomia în cercetarea științifică** se realizează prin:

- elaborarea și implementarea propriilor strategii și programe de cercetare științifică, inclusiv ca membru de profil al Academiei de Științe a Moldovei;
- constituirea structurilor și instrumentelor proprii, pentru a asigura îndeplinirea misiunii asumate, în condițiile încadrării în prioritățile instituționale, naționale și internaționale ale cercetării științifice;
- cooperarea cu structuri similare sau complementare, în vederea realizării programelor proprii sau comune de cercetare științifică;
- participarea la Spațiul European al Cercetării, la alte sisteme de cooperare științifică internațională;
- organizarea centrelor, laboratoarelor, echipelor de cercetare;
- publicarea rezultatelor cercetărilor științifice;
- evaluarea, pe baza propriilor criterii, a activității de cercetare științifică a membrilor comunității academice.

IV. Structura Academiei

- 4.1. Structura Academiei este determinată în Statutul Academiei, aprobată de Senat și pusă în aplicare prin ordinul Rectorului.
- 4.2. Academia cu subdiviziunile sale structurale constituie un centru universitar educațional, științific și cultural, unitar, integru și indivizibil.
- 4.3. Structura Academiei constă din: departamente, catedre, direcții, secții și din alte subdiviziuni.
- 4.4. Departamentul este o subdiviziune didactico-administrativă care asigură activitatea didactico-organizatorică, ținând cont de exigențele educaționale naționale și internaționale.
- 4.5. Catedra este o subdiviziune didactico-științifică care participă la planificarea, organizarea și realizarea instruirii studenților ciclurilor II și III, cercetărilor științifice în domeniul administrației publice, dezvoltarea profesională continuă a personalului din autoritățile publice.
- 4.6. Direcția este o subdiviziune care exercită funcții manageriale de planificare, logistică, organizare și coordonare a procesului didactico-educațional, de cercetare și inovare.
- 4.7. Secția este o subdiviziune care asigură organizatoric, logistic și informațional activitatea Academiei.
- 4.8. În cadrul Academiei pot fi create, în funcție de necesități, și alte subdiviziuni interioare didactice, științifice, de prestări servicii.
- 4.9. Academia poate crea, în modul stabilit de legislația în vigoare, instituții de cercetare, centre și organizații, alte structuri, poate fi partener al altor persoane juridice de drept public sau de drept privat și poate încheia acorduri de colaborare cu acestea.
- 4.10. Subdiviziunile structurale ale Academiei nu au dreptul să fondeze noi structuri cu statut de persoană juridică.
- 4.11. Regulamentele de funcționare ale subdiviziunilor structurale ale Academiei sunt aprobate de Senat și puse în aplicare prin ordinul Rectorului.

V. Conducerea Academiei

- 5.1. Conducerea Academiei se realizează în baza următoarelor **principii**:
 - *principiul autonomiei universitare și libertății academice;*
 - *principiul responsabilității publice;*
 - *principiul conducerii strategice;*
 - *principiul gestionării eficiente și transparente.*
- 5.2. Sistemul **organelor de conducere** ale Academiei sunt:
 - *Senatul;*
 - *Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională;*
 - *Consiliul științific;*
 - *Consiliul Departamentului învățământ superior;*
 - *Consiliul de administrație;*
 - *Rectorul.*

5.3. Senatul

5.3.1. Organul suprem de conducere al Academiei este Senatul, care activează în baza propriului Regulament.

5.3.2. Din componența Senatului fac parte din oficiu: rectorul, care este președinte al acestuia, prim-prorectorul, prorectorul și șefii subdiviziunilor interioare, reprezentanți ai Guvernului, autorităților administrației publice. Membrii corpului didactico-științific, studenții ciclurilor II și III, personalul auxiliar sunt aleși în Senat, ținând cont de cota reprezentativă, stabilită de actele normative în vigoare.

5.3.3. Alegerea Senatului se desfășoară în conformitate cu Regulamentul Senatului Academiei, elaborat în baza unui Regulament-cadru, aprobat de Ministerul Educației.

5.3.4. Durata mandatului Senatului este de 5 ani, sincronizată cu durata mandatului rectorului. Durata mandatului membrilor Senatului din rîndul studenților este de un an, cu posibilitatea reînnoirii mandatului.

5.3.5. Senatul are următoarele competențe și atribuții:

- a) asigură respectarea principiului libertății academice și al autonomiei universitare;
- b) înaintează spre aprobare Guvernului propuneri privind modificarea/completarea Statutului Academiei;
- c) elaborează și aprobă Carta universitară;
- d) aprobă Planul de dezvoltare strategică instituțională;
- e) aprobă bugetul Academiei;
- f) aprobă Planurile de studii, Programele analitice, metodologiile și regulamentele de organizare a activităților și programelor academice de cercetare, de dezvoltare profesională, precum și metodologiile și regulamentele de recrutare, angajare și evaluare a cadrelor didactice;
- g) elaborează și aprobă Regulamentul privind modul de alegere a rectorului, în baza regulamentului-cadru aprobat de Ministerul Educației;
- h) confirmă, fără drept de modificare, lista membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională;
- i) aprobă Regulamentul de activitate al Senatului și alte acte normative interne în conformitate cu prevederile Cartei universitare;
- j) aprobă structura organizatorică și funcțională a Academiei;
- k) examinează și aprobă rapoartele privind activitatea didactică, științifică, dezvoltarea profesională, executarea bugetului, gestionarea patrimoniului, inclusiv contractele de locațiune.

5.3.6. Președinte al Senatului este Rectorul Academiei.

5.3.7. Senatul adoptă hotărâri în conformitate cu Regulamentul de activitate a Senatului Academiei și cu alte acte normative în vigoare, care sunt obligatorii pentru toate subdiviziunile Academiei.

5.3.8. Hotărârile Senatului sunt puse în aplicare prin ordinul rectorului.

5.4. Consiliul pentru dezvoltare strategică al Academiei

5.4.1. Consiliul pentru dezvoltare strategică al Academiei se constituie pentru un mandat de 5 ani, din nouă membri, după cum urmează:

a) trei membri desemnați: de Ministerul Educației – un membru, de Ministerul Finanțelor – un membru, Cancelaria de Stat – un membru. Membrii desemnați nu pot avea calitatea de salariat în cadrul ministerelor respective și Cancelariei de Stat;

b) doi membri din rândul cadrelor didactice titulare ale Academiei, care nu dețin funcții de conducere și nu sunt membri ai Senatului, selectați prin vot secret de adunarea generală a membrilor Consiliului Departamentului învățământ superior și a reprezentanților studenți din Senat și din Consiliul Departamentului învățământ superior;

c) doi membri delegați din partea Senatului care sunt experți externi și nu au calitatea de titulari ai Academiei de Administrare Publică;

d) rectorul;

e) prorectorul.

5.4.2. Componența Consiliului pentru dezvoltare strategică al Academiei include economiști și juriști.

5.4.3. Consiliul pentru dezvoltare strategică al Academiei activează în baza propriului Regulament, aprobat de Senatul Academiei și are următoarele competențe și atribuții:

a) coordonează elaborarea Planului de dezvoltare strategică al Academiei, pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, și îl prezintă Senatului pentru aprobare;

b) monitorizează, evaluează eficiența utilizării resurselor financiare și prezintă Senatului pentru aprobare proiectul bugetului Academiei;

c) aprobă contractul-tip de studii și cuantumul taxelor de studii;

d) asigură managementul instituțional privind drepturile de proprietate intelectuală;

e) ia decizii, cu avizul favorabil al Senatului, privind:

– dezvoltarea și consolidarea patrimoniului Academiei, cu cel puțin 2/3 din numărul voturilor membrilor;

– inițierea și închiderea programelor de studii, cu cel puțin 2/3 din numărul voturilor membrilor;

– metodologia de salarizare și stimulare a personalului;

– activitățile de antreprenariat, parteneriatele public-private și cooperarea cu mediul de afaceri;

– angajarea în consorții și fuzionarea cu alte instituții de învățământ superior;

f) organizează și desfășoară alegerile pentru postul de rector al Academiei în conformitate cu Regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a alegerilor.

5.4.4. Președintele Consiliului pentru dezvoltare strategică al Academiei este ales de membrii acestuia. Angajații Academiei nu pot fi aleși în funcția de președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică al Academiei.

5.4.5. Consiliul pentru dezvoltare strategică al Academiei se întrunește cel puțin o dată în trimestru sau ori de câte ori este necesar, la inițiativa președintelui sau a cel puțin 1/3 din numărul membrilor.

5.4.6. Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică desemnați de Academie beneficiază de o indemnizație lunară, cu excepția rectorului și a prorectorului. Indemnizația respectivă se plătește din bugetul Academiei pentru membrii desemnați de aceasta, iar pentru membrii desemnați de fondator și ministerele de resort – din bugetul fondatorului. Cuantumul indemnizației, conform prevederilor Codului educației, este de un salariu mediu pe economie pentru membri și de două salarii medii pe economie pentru președintele Consiliului.

5.4.7. Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională poartă răspundere pentru deciziile luate, în conformitate cu legislația în vigoare.

5.5. Consiliul științific al Academiei

5.5.1. Consiliul Științific al Academiei face parte din organele de conducere ale instituției și activează în baza propriului statut, aprobat de Senat.

5.5.2. Metodologia de desemnare a membrilor Consiliului științific se aprobă de către Senatul Academiei cu respectarea prevederilor Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1007 din 10 decembrie 2014.

5.5.3. Consiliul Științific al Academiei are următoarele atribuții:

- a) examinarea și înaintarea Senatului Academiei pentru aprobarea:
 - strategiei de cercetare științifică a Academiei;
 - planului anual de activitate științifică a instituției;
 - regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de studii de doctorat;
 - regulamentelor laboratoarelor (centrelor) științifice, instituite în cadrul Academiei sau cu participarea sa;
 - programelor examenelor de admitere la studii prin doctorat;
 - programelor examenelor de doctorat la specialitate;
 - temelor tezelor de doctor/doctor habilitat, candidaturilor conducătorilor și consultanților științifici;
 - candidaturilor pentru abilitarea cu dreptul de conducător (consultant) de doctorat și Postdoctorat;
- b) organizarea evaluării activității Academiei în sfera științei și inovării, a rezultatelor activității desfășurate de școala doctorală, catedre, laboratoarele (centrele) științifice, examinarea raportului anual de activitate științifică a Academiei;
- c) examinarea problemelor privind colaborarea științifică cu organizații similare naționale și internaționale;
- d) examinarea, selectarea și înaintarea la diverse concursuri naționale și internaționale a proiectelor științifice ale catedrelor, laboratoarelor (centrelor) de investigații științifice din cadrul Academiei;

- e) examinarea și aprobarea programelor individuale de activitate științifică a doctoranzilor;
- f) efectuarea atestării activității doctoranzilor, în urma prezentării raportului privind realizarea programului individual de activitate la finele fiecărui an de studii;
- g) alte atribuții specifice privind organizarea și desfășurarea programelor de studii de doctorat.

5.6. Consiliul Departamentului învățământ superior

5.6.1. Consiliul Departamentului învățământ superior al Academiei este organul colegial de conducere al Departamentului învățământ superior.

5.6.2. Consiliul se constituie din cadre didactico-științifice cu experiență, conducători ai subdiviziunilor didactice, masteranzi, în baza propunerilor catedrelor, iar directorul Departamentului învățământ superior și șefii catedrelor sunt membri ai Consiliului Departamentului din oficiu.

5.6.3. Componența Consiliului Departamentului este aleasă pe un termen de cinci ani și se aprobă de Senatul Academiei. Președinte al Consiliului Departamentului este directorul Departamentului învățământ superior. Vicepreședinte este ales prin vot deschis unul din membrii acestuia.

5.6.4. Consiliul Departamentului învățământ superior activează în baza propriului Regulament și are următoarele atribuții:

- a) acordarea asistenței metodice cadrelor didactico-științifice în scopul eficientizării activității acestora și sporirii randamentului instructiv-educativ al procesului de învățământ;
- b) examinarea și prezentarea Senatului pentru aprobarea:
 - specializărilor și programelor pentru studiile superioare de master, ciclul II;
 - planurilor de învățământ pe programe/specializări pentru studiile superioare de master; - curriculumurilor (programelor analitice) pentru unitățile de curs;
 - materialelor didactico-metodice, manualelor și altor surse informative care reprezintă suport metodic-didactic pentru procesul de instruire, cu publicarea și utilizarea ulterioară a acestora;
- c) studierea experienței pedagogice și andragogice avansate a cadrelor didactico-științifice și propunerea diferitelor forme accesibile pentru utilizare în procesul de instruire;
- d) organizarea elaborării îndrumărilor metodice pentru cadrele didactico-științifice și masteranzi privind activitatea didactică curriculară și extracurriculară, examinarea și avizarea conținutului acestora;
- e) planificarea și desfășurarea, de comun cu catedrele, a activităților ce vizează asistența metodică în scopul asigurării calității procesului de instruire;
- f) acordarea asistenței organizatorice și metodice catedrelor în organizarea și desfășurarea seminarelor metodologice pentru cadrele didactico-științifice ale Academiei.

5.6.5. Hotărârile Consiliului Departamentului se adoptă cu majoritatea simplă de voturi, se exprimă prin avize, recomandări, propuneri pe marginea subiectelor examinate și se aduc la cunoștința subdiviziunilor vizate.

5.7. Consiliul de administrație

5.7.1. În cadrul Academiei se constituie Consiliul de administrație, format din: rector, prim-prorector, prorector, directorii de departamente, șeful direcției evidență contabilă și planificare și reprezentantul Guvernului, desemnat de Prim-ministru.

5.7.2. Consiliul de administrație își exercită activitatea în baza propriului Regulament, aprobat de Senat.

5.7.3. Consiliul de administrație se convoacă de către rector, în funcție de necesități, dar nu mai rar decât o dată în trimestru.

5.7.4. Consiliul de administrație examinează și înaintează Senatului și/sau rectorului, de comun acord cu Consiliul pentru dezvoltare strategică al Academiei, propuneri privind:

- a) strategia/planul de dezvoltare a Academiei;
- b) gestionarea patrimoniului;
- c) salarizarea și motivarea personalului;
- d) stabilirea cuantumului taxelor de studii, taxelor de cazare în cămin, precum și pentru serviciile prestate și lucrările executate;
- e) utilizarea resurselor financiare;
- f) devizul de venituri și cheltuieli.

5.8. Rectorul

5.8.1. Conducerea executivă a Academiei este exercitată de rector, asistat de prim-prorector și prorector, cu sprijinul Consiliului de administrație.

5.8.2. Rectorul se alege prin concurs, de către adunarea generală a cadrelor didactice și științifice titulare și a reprezentanților studenților din Senat, pe un termen de 5 ani și este confirmat în post prin hotărârea Guvernului.

5.8.3. Alegerile rectorului sunt organizate de către Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională, în conformitate cu Regulamentul privind modul de organizare a alegerilor rectorului Academiei elaborat în baza Regulamentului-cadru național și aprobat de Senatul Academiei.

5.8.4. Rectorul numește prim-prorectorul, prorectorul pe perioada mandatului său nu mai târziu de 6 luni de la data învestirii în funcție.

5.8.5. Rectorul este executorul de buget al Academiei.

5.8.6. Rectorul Academiei are următoarele atribuții:

- a) exercită conducerea generală a Academiei;
- b) acționează în numele Academiei și o reprezintă în toate autoritățile administrației publice și în relațiile cu persoanele fizice și juridice din țară și de peste hotare;
- c) dispune și monitorizează utilizarea fondurilor fixe și a celor circulante ale Academiei, încheie contracte;
- d) conduce ședințele Senatului și asigură îndeplinirea hotărârilor adoptate de acesta;

- e) pune în aplicare, în baza hotărîrii Senatului, Regulamentul de ordine internă a Academiei și regulamentele subdiviziunilor interioare ale acesteia;
- f) numește în funcție și eliberează din funcție personalul subdiviziunilor interioare;
- g) confirmă persoanele alese pe bază de concurs în posturile didactice și de conducere, în conformitate cu legislația în vigoare;
- h) stimulează material activitatea personalului Academiei;
- i) aprobă componența comisiilor de evaluare a tezelor de master;
- j) prezintă anual Senatului, Consiliului pentru dezvoltare strategică și Fondatorului un raport privind activitatea Academiei, care se publică pe pagina web oficială a instituției;
- k) este responsabil de organizarea și desfășurarea întregii activități a Academiei;
- l) emite ordine de înmatriculare, promovare și exmatriculare a studenților ciclurilor II și III și audiențelor cursurilor de dezvoltare profesională continuă.

5.8.7. În exercitarea atribuțiilor sale, rectorul emite ordine și dispoziții.

5.8.8. În lipsa rectorului, atribuțiile acestuia sunt exercitate de prim-prorector sau prorector.

5.8.9. Atribuțiile prim-prorectorului și ale prorectorului se stabilesc prin ordinul rectorului.

VI. Organizarea procesului de studii

6.1. Procesul de studii în cadrul Academiei este organizat cu frecvență și cu frecvență redusă și se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului propriu aprobat de Senat.

6.2. Admiterea la studiile superioare de master (ciclul II) se organizează în bază de concurs în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, Planurilor de înmatriculare, aprobate prin hotărîre de Guvern.

6.3. Guvernul stabilește Academiei anual Planul (comanda de stat) privind admiterea la studii superioare de master (ciclul II), învățămînt cu frecvență la zi și cu frecvență redusă.

6.4. Planul (comanda de stat) se aduce la cunoștința autorităților publice (de nivel central și local), separat, pentru învățămîntul cu frecvență la zi și cu frecvență redusă.

6.5. La concursul de admitere la studiile superioare de master (ciclul II) poate participa personalul din autoritățile publice și alte categorii de persoane interesate.

6.6. Admiterea la studiile superioare de master (ciclul II) se organizează în baza Regulamentului cu privire la admitere, aprobat de Senat.

6.7. Studiile în cadrul Academiei sunt organizate cu finanțare din bugetul de stat și în bază de contract.

6.8. Concursul pentru studiile superioare de master (ciclul II) se efectuează de comisia de admitere, desemnată, anual, prin ordinul rectorului Academiei.

6.9. Înmatricularea studenților la studiile superioare de master (ciclul II) se efectuează prin ordinul rectorului, în baza deciziei comisiei de admitere, în conformitate cu rezultatele obținute la probele de concurs.

6.10. Guvernul stabilește lista autorităților publice, în cadrul cărora studenții ciclului II ai Academiei vor desfășura stagiile de practică.

6.11. Studiile superioare de master (ciclul II) în cadrul Academiei se finalizează cu susținerea tezei de master și cu eliberarea diplomei de studii superioare de master, însoțită de suplimentul la diplomă redactat în limbile română și engleză.

6.12. Academia realizează studii superioare de doctorat (ciclul III) în conformitate cu legislația în vigoare.

6.13. Academia se poate asocia în consorții cu alte instituții de învățământ superior din țară și de peste hotare, precum și cu organizații de cercetare, dezvoltare și inovare, în baza unui contract de parteneriat, conform legislației în vigoare.

VII. Procesul de dezvoltare profesională a personalului

7.1. Academia prestează servicii de dezvoltare profesională continuă a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice, a persoanelor juridice de drept privat, care are drept scop aprofundarea și actualizarea cunoștințelor, dezvoltarea abilităților și modelarea aptitudinilor necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de funcție.

7.2. Modul de organizare și desfășurare a procesului de dezvoltare profesională continuă se stabilește de Senatul Academiei.

7.3. Dezvoltarea profesională continuă se efectuează:

- a) în baza Planului (comenzii de stat), stabilit anual de către Guvern;
- b) la solicitarea autorităților administrației publice și a altor instituții publice/private;
- c) la inițiativa Academiei;
- d) în colaborare cu autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice de drept privat interesate.

7.4. Procesul de dezvoltare profesională continuă se finanțează din:

- a) bugetul de stat;
- b) mijloacele financiare alocate de către partenerii de dezvoltare, granturi;
- c) bugetele autorităților publice;
- d) sursele proprii ale participanților;
- e) alte surse financiare permise de legislația în vigoare.

7.5. Absolvenților cursurilor de dezvoltare profesională continuă li se eliberează, prin ordinul rectorului, certificat de absolvire/participare, modelul căruia se aprobă de Senat.

VIII. Activitatea de cercetare științifică

8.1. Activitatea de cercetare științifică, dezvoltare și inovare în Academie se efectuează în cadrul catedrelor, laboratoarelor, altor unități proprii, în domeniul profilurilor științifice acreditate.

8.2. Activitatea de cercetare științifică a Academiei este efectuată atât cu finanțare de la bugetul de stat, a proiectelor obținute prin concurs, cât și în baza contractelor încheiate cu autoritățile administrației publice, cu instituții și organizații, cu persoane fizice și juridice.

8.3. Academia este deținătoare de drept a proprietății intelectuale generate din propria

activitate de cercetare finanțată de la bugetul de stat și beneficiază de autonomie în valorificarea rezultatelor cercetărilor științifice.

8.4. Rezultatele cercetărilor științifice realizate de cadrele științifico-didactice, doctoranzii și masteranzii Academiei sunt comunicate la sesiuni și conferințe științifice instituționale, naționale și internaționale, publicate în reviste și culegeri științifice de specialitate din țară și din străinătate.

8.5. Modul de organizare și desfășurare a cercetării științifice în cadrul Academiei se reglementează prin prevederile prezentei Carte, Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activității științifice și de inovare, precum și prin Regulamentul de organizare și funcționare a școlii doctorale, a programelor de studii superioare de doctorat, aprobate de Senat.

IX. Colaborarea internațională

9.1. Academia reprezintă o parte integrantă a comunității academice internaționale, împărtășind aceleași valori morale, educaționale, științifice și culturale. Raportat la drepturile și obligațiile Republicii Moldova în calitate de stat, care a semnat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, Academia acționează pentru a-și consolida participarea la schimbul internațional de valori prin cooperare internațională, pentru afirmarea apartenenței la Spațiul European al învățământului superior și cercetării.

9.2. Activitatea internațională a Academiei include:

- a) colaborarea internațională în domeniul formării inițiale și dezvoltării profesionale a personalului în scopul asigurării condițiilor pentru implementarea experienței internaționale;
- b) înscrierea la studii a cetățenilor străini, în baza acordurilor interstatale;
- c) certificarea studiilor și eliberarea atestatelor în conformitate cu standardele educaționale internaționale în domeniul administrației publice;
- d) participarea, în coordonare cu autoritățile publice centrale, la negocierea și încheierea, cu instituții și organizații internaționale, a acordurilor privind dezvoltarea profesională a funcționarilor publici peste hotare;
- e) realizarea de proiecte instructive și de cercetare în comun cu parteneri de peste hotare.

9.3. Formele cooperării internaționale promovate de Academie sunt:

- acorduri de colaborare cu alte universități;
- la organizații cu profil academic și/sau societăți științifice internaționale;
- participarea la concursurile internaționale pentru obținerea de burse de studii, perfecționare sau cercetare;
- participarea la manifestări academice și/sau științifice internaționale;
- schimburi de studenți și personal academic;
- organizarea unor manifestări științifice internaționale;
- participarea la programe europene sau internaționale;
- organizarea de vizite ale unor delegații sau ale unor profesori de la universități străine partenere în procesul de învățământ sau cercetare.

X. Activitatea economică și financiară

- 10.1. Serviciile educaționale prestate de Academie, conform Planului (comenzii de stat) de pregătire și dezvoltare profesională continuă a cadrelor de specialitate sunt finanțate din bugetul de stat.
- 10.2. Surse de venituri ale Academiei sunt:
- mijloacele alocate din bugetul de stat pentru serviciile educaționale prestate de Academie;
 - mijloacele alocate din bugetul de stat pentru activități de cercetare-inovare, obținute prin concurs, organizat de structura abilitată;
 - mijloacele obținute de la prestarea, prin contract, a serviciilor de formare și dezvoltare profesională continuă;
 - mijloacele obținute de la prestarea serviciilor cercetare-inovare, editoriale, efectuate la comandă în bază de contract;
 - mijloacele obținute din colaborarea internațională, granturi și proiecte;
 - mijloacele provenite din taxele de studii sau instruire, achitate de către studenții ciclurilor II și III, precum și din plățile pentru cursurile de formare și dezvoltare profesională continuă;
 - dobânzile de la depozitele bancare ale mijloacelor financiare disponibile;
 - donățiile și sponsorizările persoanelor fizice și juridice, inclusiv din străinătate;
 - plățile încasate pentru producția cu caracter științific și pentru asistența metodică și informațională acordată;
 - veniturile obținute din contracte de arendă și de locațiune;
 - alte surse neinterzise de legislația în vigoare.
- 10.3. Mijloacele financiare, inclusiv cele alocate din bugetul de stat, se utilizează conform prevederilor Statutului Academiei, Regulamentului privind utilizarea mijloacelor speciale, Nomenclatorului serviciilor contra plată, prestate de Academie, Regulamentului cu privire la premiere, alte acte normative în vigoare.
- 10.4. Politica de contabilitate a Academiei se elaborează și se realizează în conformitate cu legislația în vigoare și se aprobă anual prin ordinul rectorului.
- 10.5. Rapoartele financiare și statistice, dările de seamă fiscale se întocmesc și se prezintă în conformitate cu legislația în vigoare.

XI. Patrimoniul Academiei

- 11.1. Proprietatea aflată în gestiunea Academiei este parte a patrimoniului statului și constă din:
- bunuri transmise de către autoritățile publice centrale și locale, în modul stabilit;
 - bunuri procurate din contul mijloacelor proprii;
 - donății și sponsorizări ale persoanelor juridice și fizice, din țară și de peste hotare;
 - bunuri obținute din alte surse neinterzise de legislația în vigoare.
- 11.2. Patrimoniul aflat în gestiunea Academiei:
- se folosește pentru realizarea scopurilor statutare ale instituției;

b) poate fi oferit în locațiune/arendă, în coordonare cu fondatorul.

11.3. Academia este în drept să procure din surse proprii, precum și din orice alte surse legale, bunuri imobile și mobile, terenuri sau orice alt patrimoniu necesar pentru activitatea instituției.

11.4. Bunurile aflate în gestiunea Academiei se folosesc în scopuri educaționale, de cercetare, dezvoltare și inovare, precum și pentru servicii auxiliare (cămin, cantină). Acestea nu pot fi folosite în calitate de gaj pentru accesarea creditelor bancare.

11.5. Bunurile care constituie proprietatea Academiei pot fi date în locațiune, în arendă, vândute doar cu condiția, că veniturile obținute vor fi folosite pentru dezvoltarea instituției.

11.6. Academia poate crea, independent sau în parteneriat, prin decizii ale Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională, instituții publice de cercetare și inovare, centre experimentale și didactice, incubatoare de afaceri, prin care să-și realizeze misiunea și să valorifice propriile rezultate ale activităților de cercetare și inovare desfășurate. Aceste decizii sunt aduse la cunoștința Fondatorului. Orice profit realizat din asemenea activități constituie venitul propriu al Academiei și urmează a fi investit obligatoriu în scopul realizării misiunii asumate prin prezenta Cartă.

XII. Activitățile sociale, relațiile cu piața muncii și mediul sociocultural

12.1. Academia susține, conform prevederilor legale și reglementărilor proprii, activitățile științifice, culturale, civice ale membrilor comunității academice sau ale asociațiilor care reprezintă interesele acestei comunități.

12.2. Personalul Academiei se poate constitui în organizații sindicale, conform legii.

12.3. Între sindicate și conducerea Academiei se încheie contracte colective de muncă, specifice instituției, pe baza contractului colectiv de muncă la nivel de ramură, încheiat între Ministerul Educației și sindicatele din învățământ recunoscute la nivel național.

12.4. Academia asigură organizației sindicale condiții pentru desfășurarea activităților specifice, în conformitate cu legea și cu reglementările proprii ale Academiei.

12.5. Instituția susține constituirea și funcționarea asociației absolvenților Academiei, în conformitate cu statutul asociației.

12.6. Academia promovează colaborări reciproc avantajoase pentru dezvoltarea de programe de studii, activități didactice și de cercetare în parteneriat cu reprezentanți ai pieței muncii și mediului sociocultural, se implică activ în viața comunitară prin afirmarea și utilizarea competențelor cadrelor științifico-didactice și studenților într-o interacțiune dinamică și benefică.

12.7. Academia identifică resurse pentru dezvoltarea de laboratoare și centre de cercetare în parteneriat cu autoritățile administrației publice, companii economice și instituții de prestigiu. Aceste colaborări pot fi inițiate de componentele structurale ale Academiei și sunt aprobate de Senat.

12.8. Academia poate lua parte la structuri cu preocupări socioculturale, în parteneriate public-privat, cu respectarea prevederilor legale.

12.9. Academia este deschisă colaborării cu structuri prestatoare de servicii educaționale, de cercetare-dezvoltare de nivel regional, național și internațional.

XIII. Personalul Academiei

13.1 Personalul Academiei este format din:

- a) personal de conducere și personal administrativ;
- b) personal științifico-didactic, personal științific, personal didactic;
- c) personal auxiliar.

13.2. Academia asigură dezvoltarea profesională continuă a personalului de conducere, administrativ, științifico-didactic, științific și didactic.

13.3. Personalul Academiei are următoarele *drepturi*:

- a) să aleagă și să fie ales în posturile și organele de conducere ale Academiei, în modul și condițiile stabilite de legislația în vigoare;
- b) să participe la activitățile desfășurate în cadrul Academiei, să beneficieze de libertate academică, în conformitate cu actele normative ale Academiei;
- c) să utilizeze sălile de curs, mijloacele tehnice, fondurile de carte, în scopul realizării activităților de instruire, cercetare și dezvoltare profesională;
- d) să beneficieze de concedii de odihnă și alte concedii prevăzute de legislație, de asigurare socială și medicală obligatorie.

13.4. Personalul Academiei are următoarele *obligații*:

- a) să respecte Statutul Academiei, Carta universitară, Regulamentul intern, alte acte normative interne ale Academiei și să păstreze patrimoniul instituției;
- b) să respecte normele de etică și morală în spațiul Academiei și în afara acestuia;
- c) să nu facă propagandă șovină, naționalistă, militaristă, religioasă în procesul de învățământ.

13.5 . Drepturile și obligațiile personalului Academiei sunt consemnate și concretizate în regulamentele interne și în fișele postului.

XIV. Studenții și audienții Academiei

14.1. Studenții Academiei și audienții, participanți la cursurile de dezvoltare profesională au, după caz, următoarele *drepturi*:

- să obțină studii de calitate în specializarea aleasă;
- să elaboreze propriul traseu educațional și de cercetare, în limitele legale;
- să urmeze studiile concomitent la două specialități, în conformitate cu reglementările în vigoare;
- să obțină studii superioare în termene reduse, în modul stabilit de legislație;
- să participe la cercetarea științifică desfășurată în cadrul Academiei;
- să participe la procesul de conducere a Academiei;
- să-și exprime liber opiniile, convingerile, ideile;
- să participe la activități culturale și sportive organizate în cadrul Academiei;
- să beneficieze de bursă și loc în cămin în modul stabilit de legislația în vigoare.

14.2. Studenții Academiei și audienții, participanți la cursurile de dezvoltare profesională au, după caz, următoarele *obligații*:

- să respecte Regulamentul intern al Academiei și normele de etică și deontologie academică;
- să realizeze obiectivele curriculumului;
- să respecte disciplina și să dea dovadă de un comportament civilizată;
- să respecte normele de conviețuire în cămin și să păstreze patrimoniul Academiei;
- să recupereze costul bunurilor materiale deteriorate din vina lor.

14.3 Nerespectarea de către studenți și audienți a Regulamentului intern atrage după sine sancționarea, inclusiv exmatricularea de la studii fără drept de restabilire, în modul stabilit de legislația în vigoare.

XV. Asigurarea calității

15.1. Asigurarea calității în cadrul Academiei este realizată printr-un ansamblu complex de activități de autoevaluare, evaluare internă și evaluare externă a calității, în conformitate cu standardele de referință, criteriile stabilite și indicatorii aprobați.

15.2. În cadrul Academiei se realizează programe de studii superioare de master și doctorat (ciclurile II și III), cursuri de dezvoltare profesională continuă și activități de cercetare științifică în conformitate cu standardele de calitate practicate pe plan național și internațional și cu exigențele de pe piața muncii.

15.3. Autoevaluarea și evaluarea internă a calității în cadrul Academiei sunt realizate de către Comisia pentru asigurarea calității, care activează în conformitate cu standardele naționale de referință, în baza propriului regulament, aprobat de Senat.

15.4. Evaluarea calității în cadrul Academiei vizează:

- a) capacitatea instituțională;
- b) eficiența educațională, inclusiv rezultatele academice;
- c) calitatea programelor de formare profesională inițială și continuă;
- d) managementul instituțional al calității;
- e) rezultatele cercetărilor științifice;
- f) concordanța dintre evaluarea internă și situația reală.

15.5. Rezultatele și performanțele activităților didactice și de cercetare ale personalului didactic și de cercetare din cadrul Academiei sunt evaluate periodic, la intervale de maximum 5 ani.

15.6. Membrii comunității academice sunt obligați să se implice în promovarea culturii calității întregii activități, în conformitate cu misiunea și obiectivele Academiei.

15.7. Rezultatele activității didactice, științifice și de dezvoltare profesională din cadrul Academiei se fac publice prin rapoarte anuale de autoevaluare a asigurării calității academice.

XVI. Norme de etică și deontologie profesională

16.1. În cadrul Academiei sunt respectate normele de etică și deontologie profesională.

16.2. Personalul, studenții și audienții Academiei sunt familiarizați cu normele de etică și deontologie profesională, care exprimă idealurile, principiile și regulile pe care membrii comunității academice consimt să le respecte și să le urmeze în activitatea lor profesională.

16.3. În cadrul Academiei nu sînt acceptate conflictele de interese și promovarea interesului personal.

16.4. Interesul personal reprezintă orice avantaj, material sau de altă natură, urmărit sau obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru altul, de către o persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, o funcție de autoritate, conducere, gestionare, control, prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor și informațiilor la care are acces, în temeiul exercitării acesteia.

16.5. Se consideră decizii sau acte adoptate ori încheiate în condiții de conflict de interese și cele ale structurilor deliberative la care cel puțin unul dintre membri se află în conflict de interese și nu s-a abținut de la vot ori de la dezbateri.

16.6. Persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al treilea inclusiv nu pot ocupa concomitent funcții astfel încît unul din ei să se afle față de celălalt într-o poziție de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională.

16.7. Neîndeplinirea acestei obligații se constată de șeful ierarhic superior care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre persoanele aflate în incompatibilitate.

16.8. Constituie abateri grave de la buna conduită în activitatea profesională și științifică și se sancționează conform legislației în vigoare:

- a) plagierea rezultatelor sau publicațiilor altor autori;
- b) confecționarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare;
- d) comercializarea de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării de către cumpărător a calității de autor;
- e) ocuparea posturilor didactice și de cercetare de către personae, care au comis abateri grave de la conduită în cercetarea științifică și activitatea didactică, stabilite conform legii.

16.9. Conducătorii științifici ai tezelor de master și de doctorat răspund solidar cu autorii acestora de asigurarea originalității conținutului acestora.

16.10. Sunt interzise discriminările între membrii comunității academice pe criterii de vîrstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică, religioasă sau alte tipuri de discriminări cu excepția măsurilor pozitive prevăzute de lege.

16.11. Pentru asigurarea respectării normelor de etică și deontologie profesională se constituie Comisia de etică și deontologie profesională, care activează în baza propriului Regulament.

16.12. Comisia de etică și deontologie profesională a Academiei are următoarele atribuții:

a) analizează și soluționează abaterile de la etica profesională, pe baza sesizărilor primite de la membrii comunității academice, de la orice persoană din afara Academiei sau pe baza autosesizării;

b) elaborează un raport anual referitor la situația respectării eticii profesionale, care se prezintă rectorului.

16.13. Recomandările Comisiei de etică și deontologie profesională sunt avizate de consultantul juridic al Academiei.

XVII. Dispoziții finale

- 17.1. Prezenta Cartă este avizată de Ministerul Educației și intră în vigoare la data adoptării prin hotărârea Senatului Academiei.
- 17.2. Modificarea și completarea Cartei se face prin hotărârea Senatului Academiei.
- 17.3. În baza prevederilor prezentei Carte, se elaborează regulamentele privind organizarea și funcționarea componentelor structurale, precum și a domeniilor de activitate a Academiei.